

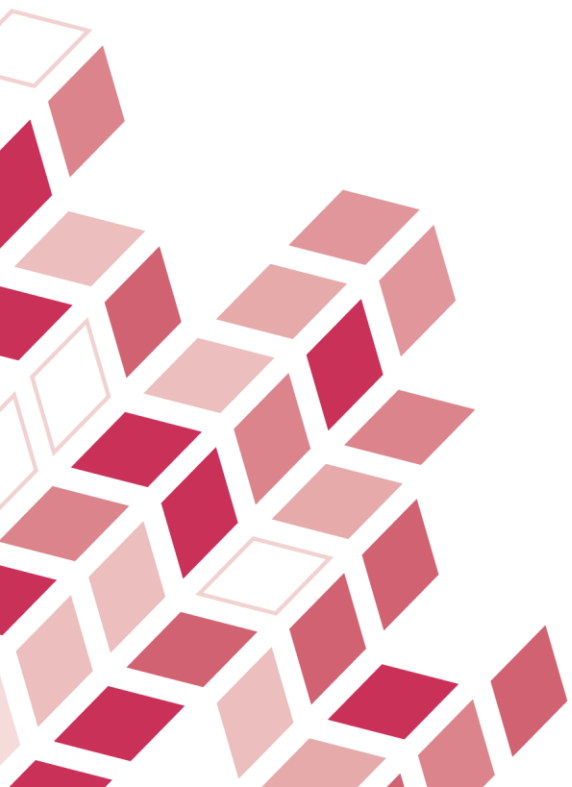
NOKUTs tilsynsrapporter

Religion, livssyn og etikk

Lærermaster for grunnskolen

Mastergradsstudium ved NLA Høgskolen

September 2013

Institusjon:	NLA Høgskolen
Studietilbud:	Mastergradsstudium i religion, livssyn og etikk, lærermaster for grunnskolen
Grad/Studiepoeng:	Mastergradsstudium, 120 studiepoeng]
Dato for vedtak:	13. september 2013
Sakkyndige:	Universitetslektor Kerstin von Brömssen, Göteborgs Universitet
	Førstelektor Knut Henning Duesund, Høgskolen i Telemark
Saksnummer:	13/157

Forord

NOKUTs tilsyn med norsk høyere utdanning omfatter evaluering av institusjonenes interne system for kvalitetssikring av studier, akkreditering av nye, og tilsyn med etablerte studier. Universiteter og høyskoler har ulike fullmakter til å opprette studietilbud. Dersom en institusjon ønsker å opprette et studietilbud utenfor sitt fullmaktsområde, må den søke NOKUT om dette.

Herved fremlegges rapport om akkreditering av mastergradsstudium i religion, livssyn og etikk, lærermaster for grunnskolen ved NLA Høgskolen. Vurderingen som er nedfelt i tilsynsrapporten, er igangsatt på bakgrunn av søknad fra NLA Høgskolen. Denne rapporten viser den omfattende vurderingen som er gjort for å sikre utdanningskvaliteten i det planlagte studiet.

Mastergradsstudium i religion, livssyn og etikk, lærermaster for grunnskolen ved NLA Høgskolen NOKUTs krav til utdanningskvalitet og er akkreditert i vedtak av 13. september 2013.

Vedtaket er ikke tidsbegrenset. NOKUT vil imidlertid følge opp studietilbudet gjennom et oppfølgende tilsyn etter 3 år.

Oslo, 13. september 2013

Terje Mørland
direktør

Alle NOKUTs vurderinger er offentlige og denne samt tilsvarende tilsynsrapporter vil være elektronisk tilgjengelige på nettsidene våre: www.nokut.no.

Innhold

1	Informasjon om søkerinstitusjon.....	1
2	Beskrivelse av saksgang.....	2
3	Innledende vurdering	3
4	Faglig vurdering.....	4
4.1	Grunnleggende forutsetninger for akkreditering	4
4.2	Plan for studiet.....	7
4.3	Fagmiljø tilknyttet studiet.....	14
4.4	Støttefunksjoner og infrastruktur	17
5	Samlet konklusjon.....	19
6	Institusjonens kommentar.....	23
7	Sakkyndig tilleggsvurdering	29
7.1	Samlet konklusjon	34
8	Vedtak	35
9	Dokumentasjon	36

1 Informasjon om søkerinstitusjon

NLA Høgskolen er en privat, kristen høgskole. NLA Høgskolen i Bergen ble etablert 1. januar 2010. Fra 1.1.2013 fusjonerte den gamle NLA Høgskolen (Bergen) med Mediehøgskolen Gimlekollen (Kristiansand) og Høgskolen i Staffeldtsgate (Oslo). Navnet på den fusjonerte høgskolen er NLA Høgskolen. Høgskolen har omkring 2.000 studenter og 200 ansatte fordelt på de tre regionsentrene Bergen, Kristiansand og Oslo.

NLA Høgskolen Bergen tilbyr studier innen lærerutdanning, interkulturell forståelse, kristendom og teologi, pedagogikk, idrett og mer. NLA Mediehøgskolen Gimlekollen i Kristiansand tilbyr studier innen journalistikk, kommunikasjon, livssyn og interkulturell kommunikasjon. NLA Høgskolen Staffeldtsgate i Oslo tilbyr studier innen musikk, teologi, ledelse, økonomi og administrasjon.

NLA Høgskolen ble akkreditert som høgskole av NOKUT i 2007. Som akkreditert høgskole, har NLA Høgskolen selvakkrediteringsfullmakt for studier i første syklus (på bachelorgradsnivå), men må søke NOKUT om akkreditering av studier i andre syklus (mastergradsnivå) og tredje syklus (ph.d). Høgskolens interne system for kvalitetssikring ble godkjent i 2005. Siden opprettelsen av NOKUT har høgskolen fått følgende studier akkreditert:

- Interkulturell kommunikasjon, 30 studiepoeng, 2003
- Kommunikasjon og livssyn II, 30 studiepoeng, 2003
- Mastergradsstudium i kristendomskunnskap, 120 studiepoeng, 2003
- Allmennlærer, 240 studiepoeng, 2004
- Førskolelærer, 180 studiepoeng, 2004
- Påbygning Musikk, menighet og ledelse, 60 studiepoeng, 2004
- Pedagogikk (mastergradsnivå), 120 studiepoeng, 2004
- Pedagogikk (bachelorgradsnivå), 180 studiepoeng, 2004
- Pedagogikk med vekt på pedagogisk ledelse (mastergradsnivå), 120 studiepoeng, 2004
- Pedagogikk med vekt på spesialpedagogikk (mastergradsnivå), 120 studiepoeng, 2004
- Pedagogisk veiledning 2. halvårsenhet, 30 studiepoeng, 2004
- Mastergradsstudium i philosophy in education, 120 studiepoeng, 2004
- Bachelorgradsstudium i musikk, menighet og ledelse, 180 studiepoeng, 2004
- Bachelorgradsstudium i interkulturell forståelse, 180 studiepoeng, 2004
- Bachelorgradsstudium i teologi og ledelse, 120 studiepoeng, 2004
- Interkulturell kommunikasjon III, 30 studiepoeng, 2005
- Jødisk-kristne studier, 30 studiepoeng, 2005
- Kreativ medieproduksjon, 60 studiepoeng, 2005
- Natur- og miljøfag 2, 30 studiepoeng, 2005
- Organisasjon og ledelse, 30 studiepoeng, 2005
- KRL 2, 30 studiepoeng, 2006
- Norsk 2, 30 studiepoeng, 2006
- Bachelorgradsstudium i kommunikasjon, livssyn og kristen apologetikk, 180 studiepoeng, 2007
- IKT i pedagogisk virksomhet 1, 30 studiepoeng, 2007

- IKT i pedagogisk virksomhet 2, 30 studiepoeng, 2007
- Samfunnsfag 2, 30 studiepoeng, 2007
- Musikk 1, 30 studiepoeng, 2008
- Musikk 2, 30 studiepoeng, 2008
- Små barn i møte med verden, 30 studiepoeng, 2008
- Tilpasset opplæring i en inkluderende skole 1, 30 studiepoeng, 2008
- Årsenhet i kristendom, 60 studiepoeng, 2009

NLA Høgskolen søkte til søknadsfristen 1. februar 2013 om akkreditering av mastergradsstudium i religion, livssyn og etikk, lærermaster for grunnskolen, 120 studiepoeng.

2 Beskrivelse av saksgang

NOKUT gjør en innledende vurdering for å avklare om grunnleggende forutsetninger for akkreditering er tilfredsstillende imøtekommet slik disse gjengis i NOKUTs tilsynsforskrift¹. For søknader som går videre, oppnevner NOKUT sakkyndige til faglig vurdering av søknaden. De må erklære seg habile og utfører oppdraget i samsvar med mandat for sakkyndig vurdering vedtatt av NOKUTs styre, og krav til utdanningskvalitet slik disse er fastsatt i tilsynsforskriften.

Etter sin faglige vurdering skal de sakkyndige konkludere med et tydelig ja eller nei på om utdanningskvaliteten samsvarer med kravene i tilsynsforskriften. De sakkyndige blir også bedt om å gi råd om videre utvikling av studiet. Alle kriteriene må være tilfredsstillende imøtekommet for at NOKUT skal vedta akkreditering.

Dersom et eller flere av kriteriene underkjennes av de sakkyndige, sendes den faglige vurderingen til søkerinstitusjonen som får tre uker til å kommentere denne. NOKUT avgjør deretter om institusjonens kommentarer skal sendes de sakkyndige for tilleggsvurdering. De sakkyndige får to uker på å avgi tilleggsvurdering. NOKUTs direktør fatter deretter vedtak.

Om denne rapporten

Vi gjør oppmerksom på at NOKUTs tilsynsrapporter viser en kronologisk saksgang. Vår metode innebærer som beskrevet ovenfor en mulighet for at komiteen endrer sin konklusjon i løpet av vurderingsprosessen. Det er tilfelle i denne rapporten. Sluttkonklusjon finnes i del 7.

¹ <http://www.lovddata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf-20110127-0297.html>

3 Innledende vurdering

Tilsynsforordningen § 4-1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

1. Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:

- a. Reglement og styringsordning
- b. Klagenemnd
- c. Læringsmiljøutvalg
- d. Utdanningsplan
- e. Vitnemål og Diploma Supplement
- f. Kvalitetssikringssystem

NOKUTs vurdering:

Oversikten i denne paragrafen er gitt for å gjøre det tydelig og forutsigbart hvilke bestemmelser i UH-loven NOKUT fører tilsyn med. NLA Høgskolen tilbyr akkrediterte studier. Det forutsettes derfor at krav i lov om universiteter og høyskoler er tilfredsstillende ivaretatt. Diploma Supplement er vurdert som tilfredsstillende.

NLA Høgskolen er inne i en prosess med videreutvikling av system for kvalitetssikring som følge av NOKUTs evaluering i 2012. Ny evaluering av den fusjonerte høgskolens kvalitetssikringssystem blir avsluttet våren 2014. Fram til ny evaluering gjelder godkjenning av kvalitetssikringssystemet fra 2005, og NLA Høgskolens rettigheter til å søke om akkreditering av nye studier til NOKUT er knyttet til denne godkjenningen.

4 Faglig vurdering

Den følgende teksten i dette kapittelet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer “Vi”, er det et uttrykk for de sakkyndige. Nummereringen på hver overskrift henviser til tilsvarende bestemmelse i NOKUTs tilsynsforordning.

Oppsummering

I sin beskrivelse av masterstudiet i *Religion, livssyn og etikk (RLE)* ønsker NLA Høgskolen å nå følgende målsetninger:

- å tilby en mastergrad med spisskompetanse innen undervisningsområdet religion, livssyn og etikk (RLE)
- å tilby en grunnleggende forskerutdanning, basert på § 3 i forskrift om krav til mastergrad, innen en lærerutdanning

Vår vurdering er basert på mastergradsstudiet slik det er beskrevet i søknaden. Ettersom studenter som har fullført en treårig grunnskolelærerutdanning kan søke denne mastergraden, er det av stor betydning at studiene relateres til grunnskolelærerutdanningen og de krav som medfølger i denne utdanningen.

Søknaden fra NLA Høgskolen er interessant ettersom den kommer fra et svært sterkt fagmiljø/forskningsmiljø innen teologi- og livssynsvitenskap, og viser at dette miljøet kan drifte et masterstudium innen disse områdene. Allikevel savner vi i søknaden svært relevante deler innen RLEfaget for blivende lærere i dag. For eksempel savner vi studier av et forandret religiøst landskap, ikke minst når det gjelder barn og ungdom i et flerkulturelt Norge. Vi tenker også på spørsmål om religion, nasjonalitet og genus, det vil si religion i et interseksjonelt perspektiv. Mer praksis- og klasseromsnære perspektiv savnes i litteraturlisten. Også etiske perspektiv på spørsmål i et internasjonalt og flerkulturelt samfunn, der særlig barn og unge berøres, synes utilstrekkelig behandlet. Vi peker også på at beskrivelsen av oppnådde kunnskaper ikke er tilstrekkelig konsistent og presis. De ulike kunnskapsnivåene oppleves som forvirrende og kan vanskelig forstås av studenter i utdanningen.

Videre har vi lagt vekt på at søknaden er uklar når det gjelder omtalen av studenter som er fjerntstudenter og studenter som tar studiet på heltid og deltid. Det er uklart om fjerntstudentene er deltidsstudenter eller om de både kan være heltids- og deltidsstudenter. Det er videre upresise beskrivelser om deltagelse, progresjon og organisering når det gjelder fjerntstudentene, som ifølge søknaden er en viktig gruppe for utdanningen.

Vi som sakkyndige har etter en samlet vurdering kommet til at vi ikke kan anbefale akkreditering av mastergradsstudiet i religion, livssyn og etikk (RLE) fra NLA Høgskolen.

Vi anser imidlertid at søknaden ut i fra det potensielt sterke miljøet ved NLA Høgskolen kan videreutvikles, og at en mastergradsutdanning med dette fokuset er viktig og kan bli et interessant bidrag i fremtiden.

4.1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

4-1 1. Krav i lov om universiteter og høyskoler.

Disse krav er vurdert av NOKUT i den innledende vurderingen.

4-1 2. Krav i rammeplaner og aktuelle forskrifter fra Kunnskapsdepartementet skal være fylt.

Vurdering

NLA Høgskolen søker om akkreditering av et masterstudium i religion, livssyn og etikk (RLE). Studiet skal ha et omfang på 120 studiepoeng og være basert på § 3 i forskrift om krav til mastergrad. Det selvstendige arbeidet skal ha et omfang på 45 studiepoeng. Opptak til studiet forutsetter en treåring integrert lærerutdanning, fortrinnsvis grunnskolelærerutdanning for 1. – 7. trinn eller 5. – 10. trinn. Videre bygger opptaket på at søkerne har 60 studiepoeng pedagogikk (PEL) og 60 studiepoeng RLE eller tilsvarende fagfelt. Masterplanen har også krav om 15 dagers skolepraksis. Etter endt masterutdanning skal studiet oppfylle de krav som er satt i forskrift for grunnskolelærerutdanningene. Studiet gir også rom for opptak av studenter som har annen lærerutdanning enn grunnskolelærerutdanning for 1. – 7. trinn eller 5. – 10. trinn. Det antas at kravet til praksis må oppfylles også for disse studentene eller at det gis fritak om det er studenter som allerede har arbeidet som lærere i grunnskolen.

Konklusjon

Ja, kravet er tilfredsstillende imøtekommet.

- Høgskolen bør gjøre rede for hva som kreves av praksis for studenter som har annen grunnutdanning enn fra de nye grunnskolelærerutdanningene.

4-1 3. Det skal redegjøres for forventet studentrekruttering i forhold til å etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og i forhold til stabilitet i studiet.

Vurdering

NLA Høgskolen mener at et opptak på 10 heltidsstudenter er tilstrekkelig og at det er realistisk å rekruttere 10 heltidsstudenter årlig fra 2013. I tillegg til studenter fra egen institusjon som oppfyller opptakskravene, mener institusjonen at det er god mulighet for å rekruttere fra andre institusjoner i regionen siden ingen av dem tilbyr masterstudium på dette feltet. De ser også et potensial i lærere som gjennom nettstudium har tatt 60 studiepoeng RLE og vil kunne oppfylle opptaksvilkårene. Med det statistiske grunnlaget som det er gjort rede for, virker det realistisk å kunne rekruttere det nødvendige antallet studenter til studiet.

Institusjonen regner med å kunne rekruttere 5 deltidsstudenter årlig i tillegg til de 10 studentene som tar studiet på heltid. Ut fra den redegjørelsen som er gitt om studentgrunnlaget, synes det realistisk å rekruttere dette antallet masterstudenter.

Det er imidlertid ikke gjort rede for hvordan disse skal knyttes til studiet, hvilken progresjon de skal ha eller hvordan studiet som helhet eller emneplanene skal tilpasses denne gruppen studenter. Uten mer dokumentasjon om dette kan vi ikke gå god for at NLA Høgskolen vil klare å opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø for deltidsstudentene.

Konklusjon

Nei, høgskolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

- Høgskolen må gjøre rede for hvordan deltidsstudentene knyttes til studiet og for hvordan den tenkte progresjonen for disse studentene ser ut.

4-1 4. Det skal redegjøres for forventet arbeidsomfang for studentene.

Vurdering

Det samlede arbeidsomfanget for studentene er stipulert til 1600 timer pr. studieår. Det er beregnet 36 forelesninger pr. 15 studiepoeng. Det vil bli satt av 10 timer første året og 25 timer individuell veiledning andre året, som også omfatter veiledning for masteroppgaven. Dette er trolig litt flere timer enn det som er gjennomsnittlig tid til individuell veiledning på dette nivået og er dermed tilfredsstillende. Praksis og studietur utgjør i det første studieåret et omfang på 165 timer. Den planlagte studieturen inneholder viktige moment og vi ser den som en viktig del av den planlagte utdanningen. Studieturen antas å være obligatorisk, men dette må presiseres i søknaden. Dersom studieturen ikke gjøres obligatorisk, må det gjøres rede for opplegg som kan erstatte den kunnskapen som studieturen skal bidra med. Praksis vil trolig ikke omfatte alle studenter på studiet sett i lys av den redegjørelsen som er gitt som forventet opptaksgrunnlag. De studentene som ikke skal ha praksis vil dermed trolig få et noe redusert arbeidsomfang det første året. Det er ikke redegjort for arbeidsomfang for deltidsstudenter. Det må antas at disse ikke nødvendigvis følger samme progresjon som heltidsstudentene. Det er derfor nødvendig å gjøre rede for hvordan arbeidsomfanget for denne gruppen vil bli.

Konklusjon

Nei, høgskolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

Høgskolen må

- gjøre greie for arbeidsomfanget for studenter som ikke har praksis det første året.
- gjøre greie for progresjon, arbeidsomfang og organisering for deltidsstudenter.
- klargjøre om studieturen kommer til å være obligatorisk. Om den ikke er det, bør andre alternativ til studieturen foreligge.

4-1 5. Der deler av studiet foregår utenfor den institusjonen som utsteder vitnemål, skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Vurdering

Masterstudiet omfatter en obligatorisk praksisperiode det første året av studiet. NLA Høgskolen synes å ha forpliktende samarbeidsavtaler om utplassering av studenter i praksis, og god erfaring med disse, i sitt eget nærrområde. I tillegg gjøres det avtaler med enkeltskoler etter behov. Det synes dermed å være uproblematisk å få til utplassering av masterstudenter i praksis i skolens eget nærrområde. Når det gjelder studenter som rekrutteres utenfor nærområdet og skal knyttes til studiet som

fjernstudenter, enten på heltid eller deltid, er det ikke klargjort for hvordan utplassering i praksis skal ordnes for andre områder enn Volda. For dette området ordnes praksis gjennom en samarbeidsavtale NLA har med Høgskolen i Volda. Den omfatter blant annet et punkt om formidling av kontakt til praksisskoler i deres nærområde. Det er ikke gjort rede for hvordan praksis skal ordnes for studenter som eventuelt blir rekruttert utenfor Bergens-området eller utenfor Volda.

Konklusjon

Nei, høgskolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

- Høgskolen må gjøre rede for praksisordning og avtaler for studenter som eventuelt rekrutteres utenfor nærområdet til NLA Høgskolen og området Høgskolen i Volda dekker.

4.2 Plan for studiet

§ 4-2 Plan for studiet

1. Studiet skal ha et dekkende navn
2. Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelse:
 - a. Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.
 - b. Studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier skal være tydelig.
 - c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.
 - d. Studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen.
 - e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet.
3. Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.
4. Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

4-2 1. Studiet skal ha et dekkende navn.

Vurdering

Masterstudiet er innrettet mot undervisning og forskning knyttet til grunnskolefaget religion, livssyn og etikk. Studiet har fått navnet Masterstudium i Religion, livssyn og etikk. I tillegg ønsker institusjonen å bruke undertittelen «Lærermaster for grunnskolen» sammen med selve navnet på studiet. Ettersom masterstudiet har samme navn som grunnskolefaget vil det gi et entydig signal om innretning og innhold. Det synes dermed ikke å være behov for en egen undertittel. Den foreslåtte undertittelen vil bare gjenta noe som allerede er entydig uttrykt i selve navnet.

Konklusjon

Ja, studiets navn er dekkende.

- Høgskolen bør vurdere å sløyfe den foreslåtte undertittelen.

4-2 2. Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelsen.

- a. Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.**

Studiets læringsutbyttebeskrivelse

Kunnskap

Studenten har

- solid innsikt i sentrale kunnskapsområder innenfor fag- og forskningsfelt som er aktuelle for RLE-faget
- inngående kjennskap til faglige og fagdidaktiske problemstillinger med utgangspunkt i RLEfagets historie, tradisjon, egenart og plass i samfunnet basert på lover, læreplaner og den faglig-politiske debatt
- solid kunnskap om hva som bidrar til utviklingen av et godt læringsmiljø
- inngående kjennskap til skolens og skolefagets håndtering av religiøse minoriteter i historisk og aktuelt perspektiv
- kunnskap om lærerens rettigheter og plikter og foresatte og elevers rettigheter i forhold til RLE-faget
- bred kunnskap om læreplanarbeid, arbeidsmåter, grunnleggende ferdigheter, læringsressurser og læringsarenaer i RLE faget
- inngående kunnskap om vitenskapsteoretisk debatt og forskningsmetode med betydning for RLE-faget og for eget FOU-arbeid.

Ferdigheter

Studenten kan

- analysere skolens og RLE-fagets forhold til tradisjoner og endringer i samfunnet
- analysere fagdidaktisk teori og fortolkninger av skolefaget
- arbeide selvstendig, analytisk og kritisk med kunnskapsstoffet i RLE-faget
- selvstendig og i samarbeid med andre planlegge, gjennomføre og reflektere over egen undervisning i RLE-faget
- bruke aktuelle arbeidsmåter, læringsressurser og læringsarenaer på en kritisk og selvstendig måte i RLE-faget
- bruke læreplanverket i egen undervisning og ha evne til å tilpasse opplæringen til elevers ulike forutsetninger
- analysere og håndtere utfordringer knyttet til pluralitet
- analysere og forholde seg kritisk til ulike kilder av betydning for anvendelse og kunnskapsutvikling i RLE-faget

- gjennomføre et selvstendig, avgrenset forsknings- eller utviklingsarbeid i tråd med gjeldende forskningsetiske normer og retningslinjer

Generell kompetanse

Studenten kan

- analysere relevante yrkesetiske problemstillinger knyttet til undervisningen i RLE-faget
- reflektere over lærergjerningen i et dannelsesperspektiv med aktualitet for RLE-faget
- vurdere skolen i forhold til samfunnsmandatet slik det aktualiserer seg i RLE-faget
- bidra til å styrke flerkulturelle dimensjoner ved skolens arbeid
- anvende faglig og fagdidaktisk kompetanse i møte med en skole- og fagkontekst i endring
- reise aktuelle faglige og pedagogiske problemstillinger knytte til undervisningen og bidra til nytenkning og innovasjonsprosesser i RLE-faget
- anvende sin kommunikasjons- og relasjonskompetanse i møte med elever, foreldre og kolleger
- planlegge, gjennomføre og rapportere forsknings- og utviklingsarbeid innen sitt fagområde

Vurdering

Planen beskriver hva som skal være oppnådd læringsutbytte i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse etter gjennomført masterstudium. Vi anser at studentene oppnår en relevant kunnskap for hva som forventes av en masterstudent i RLE innen visse deler, spesielt kunnskaper innen kristendomsområdet, mens andre deler er mer overflatisk behandlet eller savnes helt. Dette gjelder særlig kunnskaper om religion mer globalt sett, for eksempel om hinduismen, buddhismen og om religion som transnasjonale og diasporiske fenomener, samt om de spesielle utfordringene som kan knyttes til religion i et flerkulturelt samfunn. I den nasjonale læreplanen nevnes tematikk som krig og fred, natur og miljø og menneskerettigheter. Dette er tema som berøres kun svært marginalt eller ikke i det hele tatt innen det omsøkte mastergradsstudiet.

Beskrivelsen av ferdigheter og generell kompetanse er god og godt i samsvar med innretningen av studiet. Når det derimot gjelder beskrivelsen av oppnådd læringsutbytte i form av kunnskap, er den upresis (og forvirrende). Det opereres med mange underkategorier uten at forskjellene mellom disse er forklart eller det ut fra en allmenn forståelse er mulig å slå fast hva som ligger i de enkelte kategoriene.

Følgende uttrykk er brukt om de kunnskapene studenten skal oppnå:

- **solid innsikt**
- **inngående kjennskap**
- **kunnskap om**
- **bred kunnskap**

I selve studieplanen er i tillegg følgende kategorier brukt:

- **inngående kunnskap**
- **utførlig kjennskap**
- **grunnleggende innsikt**
- **grunnleggende kunnskap**
- **avansert kunnskap**

Bruken av så mange kategorier kunnskap er forvirrende og gir et inntrykk av manglende helhet i planlegging på dette punktet. Det bør være tilstrekkelig med de kategorier som blir anvendt i det Nasjonale kvalifikasjonsrammeverket nivå 7, der «avansert kunnskap», «inngående kunnskap» eller «spesialisert kunnskap» blir brukt. Se for øvrig det Nasjonale kvalifikasjonsrammeverket. Kunnskapskrav om religiøst, livsynsmessig og kulturelt mangfold er ikke beskrevet. Det må være med ut fra den innretning studiet har og med utgangspunkt i at et av emnene (M-RLE -352) handler spesifikt om dette. Det er ikke tilstrekkelig at et av kulepunktene refererer til skolens og skolefagets håndtering av religiøse minoriteter. Det er ikke spesifisert læringsutbytte innen «kunnskap» i planen for det området som er relatert til masteravhandlingen. Dette bør tas med når læringsutbytte for studiet som helhet beskrives – selv om det er tatt med i selve studieplanen.

Konklusjon

Nei, læringsutbyttet er ikke tilfredsstillende beskrevet.

Høgskolen må

- oppdatere studiets læringsutbytter innen «kunnskap» slik at de er i henhold til de endringene i studiets innhold vi redegjør for under § 4-2.2 (c).
- gå gjennom beskrivelsen av oppnådd kunnskap etter gjennomført studium og forenkle og harmonisere kravene til læringsutbytte
- føye til et kunnskapskrav som gjelder området for masteravhandlingen

b. Studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier skal være tydelig.

Vurdering

Masterstudiet er innrettet mot grunnskolen og er tenkt å gi spisskompetanse i et av skolens fag. I tillegg skal utdanningen gi fagdidaktisk kompetanse sammenlignet med en grunnutdanning som lærer. Den er også tenkt at man skal utvikle kunnskap om skolens rolle i samfunnet, blant annet gjennom studier av religiøse minoriteters vilkår. Videre gir faget forskerkompetanse og grunnlag for opptak til doktorgradsstudier.

Gitt dette gir den planlagte utdanningen spisskompetanse innen visse delområder av en religiondidaktisk kompetanse for lærere, men motsvarer ikke til fulle det som kan forventes av en relevant masterutdanning for lærere i dagens globaliserte samfunn. Særlig må flerkulturelle og flerreligiøse perspektiver, samt elev-, barn- og ungdomsperspektiv, behandles grundigere.

Konklusjon

Nei, studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier er ikke tilfredsstillende.

- Høgskolen må utvikle flere relevante religionsdidaktiske perspektiver innen utdanningen, der spesielt studier av et flerkulturelt og flerreligiøst Norden og Norge i en global sammenheng må behandles grundigere. Hit hører da perspektiver på religion og etnisitet, nasjonalitet og genus. Også et tydeligere elev-, barn- og ungdomsperspektiv må gjøres synlig innen en lærerutdanning.

c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

Vurdering

Studiet består av 5 emner inkludert en masteravhandling. Et emne utgjør 30 studiepoeng, tre emner 15 studiepoeng mens masteravhandlingen utgjør 45 studiepoeng. Delemne M-RLE 351 utgjør 30 studiepoeng og skal ta opp fagets kunnskapsområder i et fagdidaktisk perspektiv. Det skal arbeides bare med utvalgte temaområder, heter det. Innføringskunnskapen forutsettes kjent fra bachelorstudiet. Videre er det nevnt at kunnskapsutbyttet skal gi solid innsikt i sentrale og aktuelle fag- og forskningsfelt. Sett i lys av dette læringsutbytte har kristendomsdelen fått en svært stor plass i delemnet. Den utgjør 15 studiepoeng. Selv om det ikke er unaturlig at kristendomsdelen har relativt stor plass, må den reduseres og blant annet gi rom for arbeid med flere religioner enn islam. Det vil være relevant å trekke inn både hinduisme og buddhisme, og ikke minst vil det være aktuelt å ta opp utfordringer knyttet til nyreligiøsitet. Delemne M-RLE 352 handler om skole og fag i et religiøst, livssynsmessig og kulturelt mangfold. Utgangspunktet for dette delemnet er den bredere religions- og kulturkonteksten skolen inngår i. Med dette delemnet og det læringsutbyttet som beskrives, får studiet et tydelig profil som forholder seg til de endringene som har skjedd både i samfunnet og i forhold til skolens rolle og oppgaver med tanke på arbeid med religion, livssyn og verdier.

M-RLE 353 er et delemne som ivaretar godt den didaktiske og fagdidaktiske skoleringen som en læreremaster for grunnskolen må inneholde. Utformingen av emnet er i samsvar med beskrivelsen av læringsutbytte.

Delemne M-RLE 354 tar sikte på å gi den innføring i vitenskapsteori og forskningsmetodikk og etikk som et masterstudium må inneholde. Planen har en god innretning i forhold til dette målet og har fått tydelig fram hva som skal være læringsutbytte. Det er imidlertid et område som ikke har kommet direkte med i omtalen av emnet. Det gjelder forskningsmetode knyttet til praksisfeltet. Ettersom studentene ifølge delemne M-RLE 355 kan velge å gjøre en forskningsmessig belysning av praksisfeltet, må en skolering knyttet til denne type forskning komme tydelig fram i planen.

Det siste delemnet i studiet M-RLE 355 omtaler, som nevnt, selve masteravhandlingen. Planen er utformet i samsvar med læringsutbyttebeskrivelsen og framstår som solid.

Et uavklart punkt i søknaden er hvordan deltidsstudenter skal innpasses i studiet. Dette må avklares, først og fremst i forhold til arbeidskrav og arbeidsformer.

For øvrig viser vi til tidligere kommentar om bruk av mange og ulike kategorier i forhold til kunnskapsutbytte jf. de endringer som er foreslått under punkt 4-2.2 a og 4-2.2 b. Som en oppfølging av dette må beskrivelsen av de emnene som inngår i studieplanen, justeres.

Konklusjon

Nei, studiets innhold og oppbygging er ikke tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

Høgskolen må

- justere beskrivelsen av innhold og oppbygging av studiet i henhold til det som er påpekt under 4.2- 2 a og 4.2-2b
- justere delemne M-RLE 351 slik at kristendomsdelen får mindre vekt og det gis mer plass til de andre kunnskapsområdene

- avklare hvilken progresjon deltidsstudenter skal ha og hvordan arbeidskrav og arbeidsformer tilpasses denne gruppen studenter
- innarbeide mer forskningsteori knyttet til forskning om praksisfeltet i delemne M-RLE 354.

d. Studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen.

Vurdering

Studiets arbeids- og undervisningsformer er varierte. Det veksles mellom forelesninger og seminarer. Det brukes refleksjonsnotat og respons fra studenter på oppgaveutkast. I tillegg blir det gitt individuell veiledning knyttet til oppgaver og avhandlingen. En studietur skal gi kunnskaper om religiøst og kulturelt mangfold og er en viktig del av arbeids- og undervisningopplegget.

Søknaden er uklar når det gjelder fjernstudenter og studenter som tar studiet på heltid og deltid. Vi har oppfattet det slik at studentene i Volda som skal knyttes til studiet kommer inn under kategorien fjernstudenter. Samtidig synes det som fjernstudenter også kan omfatte andre studenter som blir knyttet til studiet via samlinger og en digital læringsplattform. Fjernstudenter omtales som en egen gruppe studenter som både forholder seg til hverandre som en egen gruppe og i noen tilfeller er sammen med resten av studentene. Det er uklart om disse fjernstudentene er heltids- eller deltidsstudenter ut fra at søknaden tidligere også har omtalt opptak av deltidsstudenter. De nevnte uklarhetene må avklares. Blant annet må det gjøres rede for arbeids- og undervisningsformer for disse gruppene og om disse studentene deltar i den nevnte studieturen.

Dersom det er slik at studiet skal inkludere studenter som tar studiet som fjernstudenter, på heltid eller deltid, må det gjøres rede for blant annet følgende: Hvor ofte gjennomføres fysiske samlinger? Er det «faste nettdager» hver uke der alle må være pålogget? Er det i så fall mindre grupper som driver gruppearbeid.

Konklusjon

Nei, høgskolens beskrivelse og begrunnelse er ikke tilfredsstillende.

Høgskolen må

- klargjøre hva som ligger i begrepet fjernstudent, og om disse er heltids- eller deltidsstudenter og om de følger samme studieplan som campus-studentene.
- gjøre tydelig rede for arbeids- og undervisningsformer for de studentene som ikke skal ta studiet på campus i Bergen.
- tydelig beskrive studieturens status i utdanningen for de ulike gruppene

e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet.

Vurdering

Det er lagt opp til både vurdering underveis og avsluttende vurdering. Det veksles mellom hjemmeeksamen, skoleeksamen og muntlig eksamen. I tilknytning til masteravhandlingen er det også lagt opp til en muntlig diskusjon og opponering. Det framgår imidlertid ikke tydelig hvordan den

muntlige delen ved eksaminasjon av masteravhandlingen vektet i forhold til den skriftlige delen. Det framgår heller ikke tydelig om samme eksamens- og vurderingsformer gjelder for fjernstudentene, hvilket må klargjøres.

Konklusjon

Nei, kravene i dette kriteriet er ikke tilfredsstillende besvart.

- Høgskolen må klargjøre om samme eksamens- og vurderingsformer gjelder for både for campus- og fjernstudentene.
- Høgskolen bør klargjøre hvordan ulike eksaminasjonsdeler vektet i forhold til hverandre.

4-2 3. Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

De ansatte som skal knyttes til studiet har god kopling til forskning. Særlig gjelder dette for de kristendomsfaglige temaene og fagdidaktiske spørsmål knyttet til dette området. Det er også god kopling til forskning om KRL-faget og RLE-faget som fag i skolen, selv om dette er mer på et overgripende teoretisk nivå enn relatert til klasseroms-/praksisperspektiv for undervisning og læring. Videre er det dokumentert at det drives forskning om religionsvitenskapelige emner. Den svakeste kopling til forskning er innen flerkulturalitet, det religiøse og kulturelle mangfoldet, migrasjon som bakgrunn for samfunnsutviklingen, etc. Dette må styrkes ut fra at dette vektlegges i studiet og at det i framtiden bør være et tydelig perspektiv i samtlige kursdeler. Her synes koplingen til forskningen svak. Vi ønsker også å påpeke også at høgskolen skriver at arbeidet med mastergradsoppgaven kan gjøres innen samtlige emner, men ikke om eller hvordan mastergradsoppgaven koples til pågående forskning ved høgskolen.

Konklusjon

Nei, studiet har ikke tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid tilpasset studiets egenart.

- Høgskolen må styrke forskningen knyttet til religiøst, livssynsmessig og kulturelt mangfold, liksom til en mer elev-/praksisorientert utdanningsforskning.

4-2 4. Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Det er ikke gitt muligheter for å ta emner ved utenlandske institusjoner, men høgskolen vil legge til rette for et internasjonalt semester i det andre året av masterstudiet knyttet til arbeidet med masteravhandlingen. Studentene vil, om de ønsker det, få mulighet til å oppholde seg og arbeide med avhandlingen ved en utenlands samarbeidsinstitusjon til NLA. Det framgår at en vitenskapelig ansatt ved den institusjonen som det finnes avtale med kan fungere som medveileder. Det framgår imidlertid

ikke om det forekommer utbytte i form av gjesteforelesere fra internasjonale institusjoner som høgskolen har avtale med, hvilket kan styrke masterstudentenes internasjonale kontakter. De fleste av disse institusjonene har sin særlige styrke innen teologi og det kristendomsfaglige området. Studenter bør også ha mulighet til å oppholde seg ved institusjoner som har sin styrke innen en bredere religionsfaglig, religionsdidaktisk og interkulturell ramme.

Det er også lagt opp til at det internasjonale perspektivet skal komme til uttrykk gjennom valg av utenlandsk og fremmedspråklig litteratur. Allikevel savnes referanser til velrenommerte internasjonale tidsskrifter innen det religionsdidaktiske feltet, og til tidsskrifter om religion, barn og ungdom. For å styrke søknaden bør artikler fra tidsskrifter som for eksempel British Journal of Religious Education, Journal of Moral Education, og International Journal of Children's Spirituality forekomme på litteraturlister for en masterutdanning.

Konklusjon

Ja, studiet har ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Høgskolen bør

- framover også knytte til seg nye samarbeidspartnere som representerer et bredt religionsfaglig, religionsdidaktisk og interkulturelt fagfelt
- innføre ordninger med internasjonale gjesteforelesere
- inkludere i litteraturlistene artikler fra velrenomerte internasjonale tidsskrifter som for eksempel de nevnt i vurderingen

4.3 Fagmiljø tilknyttet studiet

4-3 1. Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Vurdering

NLA Høgskolen har et sterkt fagmiljø med god kompetanse innen de fleste emnene som inngår i studiet. Særlig er det en styrke innenfor de kristendomsfaglige emnene og innenfor religionsdidaktikk. Det er imidlertid ingen av dem som knyttes til masterstudiet som synes å ha spesialkompetanse knyttet til religiøst, livssynsmessig og kulturelt mangfold. Noen av dem som er tiltenkt undervisningsoppgaver på dette området, har imidlertid god religionspedagogisk kompetanse, men har ikke levert forskningsbidrag på det aktuelle området. Det er derfor grunn til å peke på at religiøst og kulturelt mangfold burde ha vært bedre dekket av staben som skal undervise om disse emnene. Forskningstilknytningen til et mer praksis-/elevorientert forskningsfelt innen religionsdidaktikk synes også svak.

Konklusjon

Nei, fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse er ikke tilpasset studiet slik det er beskrevet i planen og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

- Høgskolen må utvikle fagmiljøet knyttet både til undervisning om religiøst og kulturelt mangfold, og til et mer praksis- og elevsentrert religionsdidaktisk forskningsfelt.

§ 4-3 2. Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

a. For første syklus skal minst 20 prosent av det samlede fagmiljøet være ansatte med førstestillingskompetanse

b. For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.

c. For tredje syklus, ph.d., skal minst 50 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer, de øvrige skal ha førsteamanuensiskompetanse.

d. For tredje syklus, kunstnerisk stipendprogram, skal minst 50 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer/dosenter, de øvrige skal ha førstestillingskompetanse.

Vurdering

Fast ansatte ved skolen bidrar med over 50 % av årsverkene knyttet til studiet. De aller fleste av de som skal bidra med undervisning og veiledning har førstekompetanse og nærmere 40 % er professorer. Det er imidlertid tvil om institusjonen har tilsatte med nok relevant kompetanse for undervisning i delemnet M-RLE 352 om religiøst, livssynsmessig og kulturelt mangfold.

Konklusjon

Ja, høgskolen tilfredsstillter kravene i kriteriet.

- Høgskolen bør styrke kompetansen innenfor de temaene som inngår i delemne MRLE 352.

4-3 3. Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

For de ulike sykler gjelder i tillegg:

a. For første syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på et nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.

b. For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt nivå.

c. For tredje syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt internasjonalt nivå og med tilstrekkelig faglig bredde.

Vurdering

De vedlagte tabellene som viser vitenskapelig produksjon for de siste årene samt CV for personalet som er tiltenkt undervisningsoppgaver ved studiet, viser at studiet har ansatte med høy kompetanse og som driver aktiv forskning innenfor kristendomsfaglige emnene, innenfor religionspedagogikk og innen religionsvitenskap.

Det er imidlertid dokumentert lite forskning direkte knyttet til religiøst og kulturelt mangfold, eller fagdidaktiske arbeider knyttet til dette området eller til praksis- og elevperspektivet. Faget religion, livssyn og etikk har en innretning som fordrer at dette bør være en del av forskningen knyttet til et masterprogram på feltet.

Konklusjon

Nei, NLA Høgskolen tilfredsstillers ikke kravene i kriteriet.

- Høgskolen må produsere mer forskning innen religiøst og kulturelt mangfold, og innen et religionsdidaktisk felt med et praksis- og elevsentrert perspektiv.

4-3 4. Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og nettverk relevant for studiet.

Vurdering

Fagmiljøet deltar aktivt i nasjonale og internasjonale nettverk. Flere i fagmiljøet har vært gjesteprofessorer eller gjesteforskere ved utenlandske institusjoner. Det aller meste av denne aktiviteten er knyttet til teologi eller kristendomsfaglige emner og få til internasjonale religionsdidaktiske nettverk som for eksempel *International Seminar on Religious Education and Values* (ISREV) og *Nordic Conference on Religious Education* (NCRE). Høgskolen bør delta mer aktivt i relevante nettverk innen det internasjonale religionsdidaktiske og flerkulturelle området.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet deltar aktivt i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og nettverk relevante for studiet.

Høgskolen bør

- bidra mer aktivt i nordiske/internasjonale religionsdidaktiske nettverk for å styrke en religionsdidaktisk profil
- inngå samarbeidsavtaler med partnere som dekker mer enn det kristendomsfaglige området

4-3 5. For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet.

Vurdering

I masterstudiet inngår det praksis i første studieår. Både interne og eksterne veiledere har ansvar for gjennomføringen. De interne veilederne har god kompetanse for dette arbeidet. De eksterne veilederne som har ansvar for studentene i praksisarbeidet har både lang erfaring og i tillegg formell kompetanse i veiledning.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet og eksterne praksisveiledere har hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet.

4.4 Støttefunksjoner og infrastruktur

4-4 1. Institusjonen skal ha lokaler, bibliotektenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene som er tilpasset antall studenter og studiet slik det er beskrevet i plan for studiet.

Vurdering

NLA Høgskolen har to undervisningssteder i Bergen. Undervisningen i masterstudiet er planlagt lokalisert til skolens lokaler i Sandviken i Bergen. Bygget har auditorier, konferanserom, digitalt klasserom med tanke på fjernstudenter, bibliotek og lesesalsplasser. Bygget har også tilfredsstillende tilgang for rullestolbrukere. Det er også lagt til rette for at fjernstudenter kan bruke et digitalt rom i Volda og gjennom det følge undervisning fra Bergen eller vice versa. Det er uklart om alle fjernstudenter har tilgang til bibliotektenester.

Høgskolen planlegger å ta opp studenter som har sin basis ved Høgskolen i Volda. De vil bli knyttet til studiet via et digitalt klasserom. Det er imidlertid uklart om det også i tillegg til disse planlegges å knytte noen studenter til studiet via alternative læringsplattformer for fjernstudenter. Det kan se ut som om dette er med i planene ettersom «It's learning» er nevnt i søknaden, og det kan se ut som dette vil være et aktuelt verktøy både for campusstudenter og eventuelle fjernstudenter. Bruk av en slik digital læringsplattform der en i tillegg bruker et videokonferansesystem, eventuelt sammen med det digitale klasserommet, kan også gjøre studiet mer tilgjengelig og øke rekrutteringen. Det fremgår ikke klart nok av søknaden hvordan bruken av digitale verktøy skal utnyttes og hvilken rolle disse verktøyene skal ha i forhold til fjernstudenter og/eller deltidsstudenter. Dette må klargjøres. Videre må det sies noe om opplæring av ansatte.

Konklusjon

Nei, kravene i kriteriet er ikke innfridd.

Høgskolen må

- klargjøre om det er fjernstudenter som skal knyttes til studiet via en digital læringsplattform og et videokonferansesystem i tillegg til de studentene som knyttes til studiet via det digitale klasserommet
- gjøre rede for IKT-ressurser og kompetanse til å gjennomføre det planlagte studiet i forhold til fjernstudenter

5 Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler ikke akkreditering av mastergradsstudium i Religion, livssyn og etikk-RLE vid NLA Høgskolen

I den sakkyndige rapporten fremkommer det hvilke krav som MÅ innfris for at studiet skal kunne akkrediteres, og i tillegg har komiteen nedfelt gode råd (BØR) til videre utvikling av dette studiet. Følgende krav er vurdert som ikke godkjent:

4.1 3. Det skal redegjøres for forventet studentrekruttering i forhold til å etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og i forhold til stabilitet i studiet.

Høgskolen må gjøre rede for hvordan deltidsstudentene knyttes til studiet og for hvordan den tenkte progresjonen for disse studentene ser ut.

4.1 4. Det skal redegjøres for forventet arbeidsomfang for studentene.

Høgskolen må

- gjøre greie for arbeidsomfanget for studenter som ikke har praksis det første året.
- gjøre greie for progresjon, arbeidsomfang og organisering for deltidsstudenter.
- klargjøre om studieturen kommer til å være obligatorisk. Om den ikke er det, bør andre alternativ til studieturen foreligge.

4.1.5 Der deler av studiet foregår utenfor den institusjonen som utsteder vitnemål, skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene
Høgskolen må gjøre rede for praksisordning og avtaler for studenter som eventuelt rekrutteres utenfor nærområdet til NLA Høgskolen og området Høgskolen i Volda dekker.

4.2.2 – Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelser:

4.2.2.a. Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Høgskolen må

- oppdatere studiets læringsutbytter innen «kunnskap» slik at de er i henhold til de endringene i studiets innhold vi redegjør for under § 4-2.2 (c).
- gå gjennom beskrivelsen av oppnådd kunnskap etter gjennomført studium og forenkle og harmonisere kravene til læringsutbytte
- føye til et kunnskapskrav som gjelder området for masteravhandlingen

4.2.2.b. Studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier skal være tydelig.

Høgskolen må utvikle flere relevante religionsdidaktiske perspektiver innen utdanningen, der spesielt studier av et flerkulturelt og flerreligiøst Norden og Norge i en global sammenheng må behandles grundigere. Hit hører da perspektiver på religion og etnisitet, nasjonalitet og genus. Også et tydeligere elev-, barn- og ungdomsperspektiv må gjøres synlig innen en lærerutdanning.

4.2.2.c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen

Høgskolen må

- justere beskrivelsen av innhold og oppbygging av studiet i henhold til det som er påpekt under 4.2-2 a og 4.2-2b
- justere delemne M-RLE 351 slik at kristendomsdelen får mindre vekt og det gis mer plass til de andre kunnskapsområdene
- avklare hvilken progresjon deltidsstudenter skal ha og hvordan arbeidskrav og arbeidsformer tilpasses denne gruppen studenter
- innarbeide mer forskningsteori knyttet til forskning om praksisfeltet i delemne M-RLE 354.

4.2.2.d. Studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen

Høgskolen må

- klargjøre hva som ligger i begrepet fjernstudent, og om disse er heltids- eller deltidsstudenter og om de følger samme studieplan som campus-studentene.
- gjøre tydelig rede for arbeids- og undervisningsformer for de studentene som ikke skal ta studiet på campus i Bergen.
- tydelig beskrive studieturens status i utdanningen for de ulike gruppene

4.2.2 e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbytte.

Høgskolen må klargjøre om samme eksamens- og vurderingsformer gjelder for både for campus- og fjernstudentene.

4.2.3 Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Høgskolen må styrke forskningen knyttet til religiøst, livssynsmessig og kulturelt mangfold, liksom til en mer elev-/praksisorientert utdanningsforskning.

4.3.1 Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse.

Høgskolen må utvikle fagmiljøet knyttet både til undervisning om religiøst og kulturelt mangfold, og til et mer praksis- og elevsentrert religionsdidaktisk forskningsfelt.

4.3.3. Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og eller kunstnerisk utviklingsarbeid. For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt nivå.

Høgskolen må produsere mer forskning innen religiøst og kulturelt mangfold, og innen et religionsdidaktisk felt med et praksis- og elevsentrert perspektiv.

4-4 1. Institusjonen skal ha lokaler, bibliotek tjenester, administrative og tekniske tjenester, IKTressurser og arbeidsforhold for studentene som er tilpasset antall studenter og studiet slik det er beskrevet i plan for studiet.

Høgskolen må:

- klargjøre om det er fjernstudenter som skal knyttes til studiet via en digital læringsplattform og et videokonferansesystem i tillegg til de studentene som knyttes til studiet via det digitale klasserommet
- gjøre rede for IKT-ressurser og kompetanse til å gjennomføre det planlagte studiet i forhold til fjernstudenter

Følgende er gode råd til videre utvikling av studiet:

4-1 2. Krav i rammeplaner og aktuelle forskrifter fra Kunnskapsdepartementet skal være fylt.

Høgskolen bør gjøre rede for hva som kreves av praksis for studenter som har annen grunnutdanning enn fra de nye grunnskolelærerutdanningene.

4-2 1. Studiet skal ha et dekkende navn.

Høgskolen bør vurdere å sløyfe den foreslåtte undertittelen.

4.2.2 – Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelser:

4.2 2 e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbytte.

Høgskolen bør klargjøre hvordan ulike eksaminasjonsdeler vektet i forhold til hverandre.

4-2 4. Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Høgskolen bør

- framover også knytte til seg nye samarbeidspartnere som representerer et bredt religionsfaglig, religionsdidaktisk og interkulturelt fagfelt
- innføre ordninger med internasjonale gjesteforelesere
- inkludere i litteraturlistene artikler fra velrennomerte internasjonale tidsskrifter som for eksempel de nevnt i vurderingen

4-3 2. Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet. For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.

Høgskolen bør styrke kompetansen innenfor de temaene som inngår i delemne M-RLE 352.

4-3 4. Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og nettverk relevant for studiet.

Høgskolen bør

- bidra mer aktivt i nordiske/internasjonale religionsdidaktiske nettverk for å styrke en religionsdidaktisk profil
- inngå samarbeidsavtaler med partnere som dekker mer enn det kristendomsfaglige område

6 Institusjonens kommentar

Innledning

Vi viser til brev av 19.06.2013 og takker for anledning til å uttale oss om rapport fra sakkyndig komité. Vi viser videre til samtale med saksbehandler Carl Joakim Gagnon der vi fikk avklart muligheten til å legge ved ny justert studieplan. I vårt svar følger vi en tematisk struktur fordi sakkyndig komite omtaler samme tema under flere punkter, men vi viser samtidig til hvor temaene er omtalt i komiteuttalelsen. Som vedlegg ligger vi ved justert versjon av studieplan med emneplaner, CV for fagpersoner med kompetanse innen interkulturell forståelse og praksisrettet forskning, og betingelser for praksis ved skoler uten fast avtale

Kommentar ang deltidsstudium og fjernstudenter

Vi viser til komitéens vurdering under punktene:

- 4 - 1 3
- 4 - 1 4 2.kulepunkt
- 4 - 1 5
- 4 - 2 2 c 3.kulepunkt
- 4 - 2 2 d
- 4 - 2 2 e 1.kulepunkt
- 4 - 4 1

Deltidsstudium

Søkerhåndboken er blitt endret under vår søknadsprosess. I siste utgave har deltidsstudium fått større fokus og vi ser at deltidsstudentenes studiesituasjon er mangelfullt behandlet i søknaden. Vi har vurdert dette på nytt, og ser det slik at tilbud om deltidsutdanning ikke er avgjørende for

2

rekruttering. Det som er avgjørende er å legge til rette for fjernstudenter. Det siste særlig med tanke på å betjene hele Region Vest og som del av dette etablere et godt samarbeid med Volda. Vi har derfor valgt ut å ta ut deltidstilbud fra søknaden.

NLA Høgskolen søker ikke om deltidsutdanning knyttet til dette studiet.

Fjernstudenter

Masterstudiet inkluderer fjernstudenter, men med bakgrunn i komitéens kommentarer ser vi at det er behov for å tydeliggjøre organisering av studiet for denne studentgruppen. Vi legger ved ny versjon av planverket som etter vår vurdering klargjør dette punktet.

Følgende er nå klargjort på side 4-5 i studieplanen:

- Det stilles samme krav til alle studenter.

Dermed fjernes all differensiering mellom studentgrupper i emneplanene.

- Det presiseres at undervisvurdering, som er knyttet til studietur, praksisrelaterte aktiviteter, seminar og individuelle skriftlige produkt, gjelder alle studenter.

- Forskjellen i krav til nærstudenter og fjernstudenter er dermed knyttet til hvordan seminargruppene blir organisert. Nærstudentene møtes på et studiested, mens fjernstudentene tilsvarende møtes i fast gruppe i et digitalt rom der videokonferanseløsning er et sentralt verktøy.
- Det kan etableres mer enn ett studiested. Dette innebærer at seminargrupper veiledes lokalt av lærer på hvert studiested (eller digitalt), mens forelesninger skjer ved at klasserom på studiestedene kobles sammen ved hjelp av egen videoløsning. Det er i studieplanen videre skissert at også fjernstudenter får tilgang til innholdet i forelesningene. Dette skjer enten ved at de også får «live» tilgang elektronisk, eller ved at innholdet gjøres tilgjengelig for alle studenter i egnet format i ettertid.
- En hver student blir knyttet til biblioteket ved et av studiestedene og får gjennom det tilgang til tjenestene ved alle studiestedenes biblioteker.
- Studentene får tilgang til både en læringsplattform (it's:learning) og et videokonferansesystem. Det første vil være et sentralt kommunikasjonsverktøy for alle studenter, og det siste særlig for fjernstudentene. Det kreves av alle studenter at de har tilgang til tilfredsstillende IT-utstyr for bruk av dette.

Opplæring og utstyr

De lærerne som skal ha ansvar i dette studiet, må ha relevant og tilstrekkelig kompetanse i bruk av digitale løsninger. Dette er et behov som gjelder mange av våre studier, og det kjøres for eksempel i dag flere forsøk knyttet til grunnskolelærerutdanningen. Det vil bli arrangert internopplæring for de lærerne som er sentrale i studiet. I Region Vest arbeides det med utvikling av en kurspakke på 5sp som vil være klar i god tid før oppstart av dette studiet. Det legges opp til at de relevante personer gjennomfører dette opplegget eller tilsvarende dersom de ikke allerede har tilfredsstillende kompetanse på området. I forbindelse med innføring av den nye grunnskolelærerutdanningen, ble det utstyrt klasserom for videoundervisning ved alle høyskolene i Region Vest.

Kommentar ang. praksis og studietur

Vi viser til komitéens vurdering under punktene:

- 4 - 1 4 1.kulepunkt
- 4 - 1 5
- 4 - 2 2 d 3. kulepunkt

Vi ser at søknad og studieplan ikke godt nok har presisert arbeidsomfang i praksis for studenter som er ferdig med sin lærerutdanning og har en annen grunnutdanning enn grunnskolelærerutdanning. Masterstudenter med avsluttet lærerutdanning må gjennomføre 6t RLE-undervisning. Praksislæring synliggjøres i den fagdidaktiske oppgaven i emnet M-RLE 353. Studenten kan gjennomføre en slik praksis alene. Den faglige veiledningen som høyskolen tilbyr knyttet til studentenes praksis vil selvsagt i samme grad gjelde disse studentene. Arbeidsomfanget knyttet til å forberede og gjennomføre RLE-undervisning vil være i omfang noenlunde likt både for grunnskolelærerstudenter og ferdige lærere fordi grunnskolelærerstudentene i ordinær fagpraksis vil være opp til 4 studenter i hver gruppe og kan derfor individuelt ikke regne med å få mer enn 6 t med RLE- undervisning. Vi har ikke tydelig gjort greie for mulighet til praksisordning utenfor nærområdet i Bergen og Volda. NLA Høyskolen har erfaring med å gjøre enkeltavtaler om praksisplass i særlige tilfeller. Til vanlig har studentene ikke mulighet for å skaffe praksisplass selv, men i enkelte tilfeller, når studenter bor svært langt unna våre faste praksisskoler har vi gjort unntak. Vi har da brukt en avtale (vedlagt)som kan tilpasses praksis knyttet til masterstudiet.

Det etterlyses også klargjøring av krav til deltagelsen på studietur og ev. alternativer. Studieturen er en viktig del av emnet, og det er ønskelig med full deltagelse. Ut fra erfaring vet vi at det i særlige tilfeller kan være vanskelig å delta (eneforeldre, kronisk sykdom m.m). I særlige tilfeller vil vi da legge til rette med ekstra ekskursjon lokalt og skriftlig oppgave som kompenserer for studieturen.

Følgende er lagt til i studieplanen på s. 4, 15, 20 og 21 (her markert med kursiv):

- *For studenter med studiested i Volda benyttes HiVO sine praksisskoleavtaler. Etter vurdering kan det gjøres enkeltavtaler om praksis på andre skoler. Det er praksisadministrasjonen som vurderer om en skole innfrir kravene til å være praksisplass. (s.4)*

- *Studenter som er ferdig med sin lærerutdanning når de starter på masterstudiet må gjennomføre 6 t RLE-undervisning og levere en fagdidaktisk oppgave som inngår i eksamensgrunnet i emnet M-RLE 353. (s.4)*

- *Grunnskolelærerutdanningen skal ha minimum 100 dager praksis, minimum 40 dager skal knyttes til 3. og 4.studieår. NLA lærerhøgskolen har lagt inn 15 dager praksis til ordinært 4.studieår og derfor er det også krav til 15 dager praksis i 1.år av masterstudiet (4.år i grunnskolelærerutdanningen). Studenter som har fullført lærerutdanningen skal planlegge og gjennomføre 6t RLE-undervisning. (s.20)*

- *Organisering og arbeidsformer*

Undervisningen blir organisert i forelesninger og seminar. Studenten får veiledning av faglærer og respons fra medstudenter. I praksis får studenten veiledning både av faglærere og praksislærere. Studenter med avsluttet lærerutdanning vil få veiledning av faglærere.(s.21)

- *Eksamens- og vurderingsordninger*

Vurdering underveis

Følgende arbeidskrav må være godkjent for at studenten skal få gå opp til eksamen:

Obligatorisk praksis 15 dager som omfatter planlegging, undervisning og veiledning. Studenter med avsluttet lærerutdanning skal planlegge og gjennomføre 6t med RLE-undervisning. (s.21)

- *Studieturen er obligatorisk. I særlige tilfeller kan studenter få fritak. Det blir da tilrettelagt oppgaver og lokal ekskursjon i et arbeidsomfang tilsvarende studieturen. (s.15)*

Kommentar ang. studiets læringsutbytteformuleringer

Vi viser til komitéens vurdering under punkt:

- 4 - 2 2 a

Komitéen har ikke noe å anmerke til læringsutbyttebeskrivelsene for «ferdigheter» og «generell kompetanse». Når det gjelder læringsutbytte for kunnskap anbefaler de å bruke tre kategorier:

«avansert kunnskap», «inngående kunnskap» og «spesialisert kunnskap».

Vi følger anbefalingen og innarbeider dette i læringsutbyttebeskrivelsene som er gitt i studieplanen, jfr den vedlagte justerte studieplanen.

Kunnskapskrav om masteravhandlingen er lagt til der hvor læringsutbytte for hele studiet er omtalt: Studenten har «avansert kunnskap innen det temaområdet som er valgt for masteravhandlingen».

Kommentar ang. studiets relevans for arbeidsliv og videre studier

Vi viser til komitéens vurdering under punkt:

- 4 - 2 2 b

Komitéen kommenterer ikke relevans for arbeidsliv, jfr grunnskolelærer og for videre studier, men sier noe om faglig relevans på mer generelt grunnlag. Dette vil vi kommentere under faglige kommentarer. Kommentarer angående eksamensordninger og vurderingsformer

Vi viser til komitéens vurdering under punkt:

- 4 - 2 2 e 2.kulepunkt

I emner der to eksamensdeler teller likt, vil den beste karakteren bli valgt dersom studenten står på vippen. Dette er ført inn i de aktuelle emneplanene.

Kommentarer angående faglig profil og innhold

Komitéen kommenterer det faglige innhold og den faglige profilen flere steder:

- 2 - 2 2 b

- 2 - 2 2 c 1., 2. og 4. kulepunkt

- 4 - 2 3

- 4 - 2 4 3.kulepunkt

- 4 - 3 1

I all hovedsak gjelder de faglige kommentarene noen enkeltpunkter. Vi skal kommentere dette i det følgende og utdype og begrunne våre valg:

- Komitéen trekker fram det globaliserte samfunn, og etterlyser flerkulturelle og fler-religiøse perspektiv. Dette inkluderer religion og etnisitet, nasjonalitet og genus (jfr s. 8f, s.18). Men dette har stor plass i studieplanen. Hele emnestudiet, M-RLE 352, er viet dette temaet. Når en ser læringsutbytte, innholdsbeskrivelse og litteraturen for dette emnet samlet, er det etterlyste innholdet godt dekket. Vi ser at dette burde ha vært tydeligere formulert under læringsutbytte for kunnskap for hele studiet. Vi har derfor tatt med et nytt strekpunkt: «-inngående kunnskap om religiøst, livssynsmessig og kulturelt mangfold». Likeledes har vi utvidet et annet av strekpunktene slik at vi får med oss aldersaspektet, jfr. «inngående kunnskap om hva som bidrar til å utvikle et godt læringsmiljø for ulike aldersgrupper». Til det siste aspektet har vi satt inn aktuell litteratur.

- Komitéen vil ha mindre vekt på kristendomsdelen i emne M-RLE 351

Vi ønsker av følgende grunner å opprettholde vårt forslag:

- Omfanget er bare på 15 studiepoeng av 120 sp for studiet som helhet. De andre kunnskapsområdene innen dette emnet har også til sammen 15 studiepoeng.
- Formålsparagrafen for grunnskolen vektlegger den kristne og humanistiske arv og tradisjon, jfr formuleringene i formålsparagrafen: «Opplæringa skal byggje på grunnleggjande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjeving, likeverd og solidaritet, verdiar som òg kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettane». (Opplæringslova 1998, § 1-1 2.avsn) .
- I læreplanen for RLE-faget i grunnopplæringen står det følgende: «Det skal gi kjennskap til den betydning kristendommen har som kulturarv for samfunnet vårt. Kristendomskunnskap skal av den grunn ha den kvantitativt største andelen av lærestoffet.» Skolefaget RLE har et hovedansvar for at denne «arv og tradisjon» som omtales, blir forankret i et kunnskapsinnhold.

- På s. 9 nevner komitéen at det i delemnet Religion under M-RLE 351 bør arbeides med flere emner enn islam. De trekker fram hinduismen, buddhismen og nyreligiøsitet som relevant.

Vi ønsker av følgende grunner å opprettholde vårt forslag:

- På alle kunnskapsområdene i studieemnet M-RLE 351 er det valgt ut visse områder med sikte på fordypning. Det er umulig å dekke alle kunnskapsområdene i RLE-faget med den grundighet som kreves på et masternivå. Den mer oversiktlige innføringen som favner videre, er lagt til bachelornivået også når det gjelder hinduismen, buddhismen og nyreligiøsitet.
- Islam er valgt fordi den største religionsgruppen utenfor kristendommen i det norske samfunnet er muslimer. I 2012 var det 112.236 muslimer tilknyttet et islamsk trossamfunn, men en regner med at det befinner seg mellom 150.000-180.000 muslimer i Norge. De har barnerike familier og elever med muslimsk bakgrunn utgjør derfor det største innslag i skolen blant dem som ikke har den kristne tradisjon som bakgrunn. Til sammenligning var det i 2012 registrert 5.690 hinduer og 15.426 buddhister tilknyttet trossamfunn som fikk statlig støtte.

Endringer og suppleringer:

- I punkt 4 - 2.3 etterlyser komiteen mer kompetanse og forskning innen religiøst, livssynsmessig og kulturelt mangfold, samt innen elev- og praksisorientert utdanningsforskning. Innen det første området som gjelder religiøs og kulturell pluralitet, viser vi til NLA Høgskolens fagmiljø Interkulturell forståelse (IKF) med 1 professor, 7 med førstekompetanse og 2 med høyskolelektorkompetanse. Fra dette fagmiljøet vil følgende bli knyttet til undervisnings-, veilednings- og forskningsoppgaver i masterstudiet:

Professor Line Alice Ytrehus, jfr CV

Førsteamanuensis Karina Hestad Skeie, jfr CV

I tillegg arbeider høyskolelektor Solveig Omdal med en ph.d-avhandling om religionens rolle i immigranternes integrasjonsprosess i Norge.

Innen elev- og praksisorientert utdanningsforskning vil følgende fagperson knyttes til undervisnings-, veilednings- og forskningsoppgaver:

Førsteamanuensis Ruth Ingrid Skoglund, jfr CV

- Komiteen bemerker at det bør tas inn artikler fra velrennomerte internasjonale tidsskrift som en del av internasjonaliseringen (jfr 4 - 2.4.3. kulepunkt, s. 20). Vi vil ta inn følgende, men peker samtidig på at det under en rekke av studieemnene er vist til internasjonale velrennomerte forfattere og bøker.

Følgende tas inn:

Til litteraturlisten til M-RLE-352, modul 3:

Hella, Elina & Andrew Wright: «Learning «about» og «from» religion: phenomenography, the Variation Theory of Learning and religious education in Finland and UK». I: British Journal of Religious Education, Vol 31, Nr 1 2009, s. 53-64.

Γ Anson, John: RE: pedagogy – after neutrality? I: British Journal of Religious Education, Vol 32, Nr 2, 2010, s. 105-118.

Von der Lippe, Marie: Young people's talk about religion and diversity: a qualitative study of Norwegian students aged 13–15. I: British Journal of Religious Education, Vol 33, Nr 2, 2011, s. 127-142.

Til litteraturlisten til M-RLE 353, Modul 3:

Schweitzer, Friedrich: «Religious individualization: new challenges to education for tolerance. I: British Journal of Religious Education, Vol 29, Nr 1 2007, s. 89-100.

Büttner, Gerhard: "How theologizing with children can work". I: British Journal of Religious Education, Vol 29, Nr 2 2007, s. 127-139.

- Komitéen etterlyser mer forskningsteori innrettet mot praksisfeltet i emnet Vitenskapsteori og forskningsmetode, M-RLE 354. Nå nevnes både vitenskapsteori og forskningsmetode i samfunnsvitenskapene. Her inngår også pedagogikkfaget. Men vi er enig i at forskningsteori innrettet mot praksisfeltet kunne vært tatt inn. Vi foreslår derfor følgende nytt strekpunkt under læringsutbytte innen kunnskap:

«Inngående kunnskap om forskningsteori og metode innrettet mot praksisfeltet»

I litteraturlisten tas inn følgende som dekker dette kunnskapsfeltet:

Brekke, Mary & Tom Tiller (red.): Læreren som forsker. Innføring i forskningsarbeid i skolen. Oslo: Universitetsforlaget 2013.

I tillegg flyttes følgende bok, som omtaler denne type forskning opp fra valglitteraturen til basislitteraturen i emnet:

Postholm, May Britt: Kvalitativ metode: En innføring med fokus på fenomenologi, etnografi og kasusstudier (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget, s.17-106.

Avslutning

Med disse kommentarer mener vi å ha kommet til rette med komiteens merknader. Også mange av komitéens anbefalinger er kommentert over, og de andre anbefalingene vil vi følge opp i det videre arbeidet med planlegging og gjennomføring av studiet.

Vi ber om at justert studie- og emneplan, med de forklaringer som her er gitt, legges til grunn for endelig vurdering av søknaden.

Svenning Bjørke Prorektor for utdanning

7 Sakkyndig tilleggsvurdering

4.1.5 Der deler av studiet foregår utenfor den institusjonen som utsteder vitnemål, skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene Høgskolen må gjøre rede for praksisordning og avtaler for studenter som eventuelt rekrutteres utenfor nærområdet til NLA Høgskolen og området Høgskolen i Volda dekker.

Vurdering

Høgskolen har gjort rede for hvordan praksisavtaler for studenter som rekrutteres utenfor nærområdet til NLA Høgskolen eller Høgskolen i Volda skal organiseres, og tatt dette inn i studieplanen. Ordningen som er skissert er tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

4.2.2 – Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelser:

4.2.2.a. Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Høgskolen må

- *oppdatere studiets læringsutbytter innen «kunnskap» slik at de er i henhold til de endringene i studiets innhold vi redegjør for under § 4-2.2 (c).*
- *gå gjennom beskrivelsen av oppnådd kunnskap etter gjennomført studium og forenkle og harmonisere kravene til læringsutbytte*
- *føye til et kunnskapskrav som gjelder området for masteravhandlingen*

Vurdering

De innvendingene de sakkyndige hadde til læringsutbytte for kunnskap er tatt til følge og læringsutbyttebeskrivelsene er nå i samsvar med vår anbefaling og med det nasjonale rammeverket. Det er også lagt til et kunnskapskrav for temaområdet for masteravhandlingen slik det ble anbefalt. Planen har med dette fått en tilfredsstillende utforming.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

4.2.2.b. Studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier skal være tydelig.

Høgskolen må utvikle flere relevante religionsdidaktiske perspektiver innen utdanningen, der spesielt studier av et flerkulturelt og flerreligiøst Norden og Norge i en global sammenheng må behandles grundigere. Hit hører da perspektiver på religion og etnisitet, nasjonalitet og genus. Også et tydeligere elev-, barn- og ungdomsperspektiv må gjøres synlig innen en lærerutdanning.

Vurdering

Høgskolen redegjør for hvordan de mener de etterlyste perspektivene er dekket i den opprinnelige planen og viser også til at de har fått disse perspektivene tydeligere fram ved å ta med et nytt strekpunkt under læringsutbytte for kunnskap for hele studiet. I tillegg har de tatt med ny aktuell litteratur. Med disse justeringene oppfyller planen de kravene som stilles på dette punktet.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

4.2.2.c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen

Høgskolen må

- *justere beskrivelsen av innhold og oppbygging av studiet i henhold til det som er påpekt under 4.2-2 a og 4.2-2b*
- *justere delemne M-RLE 351 slik at kristendomsdelen får mindre vekt og det gis mer plass til de andre kunnskapsområdene*
- *avklare hvilken progresjon deltidsstudenter skal ha og hvordan arbeidskrav og arbeidsformer tilpasses denne gruppen studenter*
- *innarbeide mer forskningsteori knyttet til forskning om praksisfeltet i delemne M-RLE 354*

Vurdering

Delemne M-RLE 351 utgjør 30 studiepoeng og skal ta opp fagets kunnskapsområder i et fagdidaktisk perspektiv. Det har blitt gjort flere forandringer som er i tråd med de synspunkter vi hadde i vår tilbakemelding. Beskrivelsen av innhold og oppbygging er justert og er nå tilfredsstillende.

Når det gjelder de endringene vi mente var nødvendige i delemne M-RLE 351 i forhold til vekting av kristendomsdelen, argumenterer høgskolen mot disse og ønsker å opprettholde sitt forslag på dette punktet. Det blir pekt på at må gjøres et valg med sikte på fordypning i et mastergradsstudium og at bachelorstudiet som ligger til grunn for opptak til masterstudiet, gir en innføring som favner videre og har med flere kunnskapsområder. Videre blir det vist til formuleringene i skolens formålsparagraf, som blant annet trekker fram den kristne og humanistiske tradisjonen. Det blir også pekt på den vektingen som er angitt i læreplanen for grunnskolen der det sies at kristendoms kunnskap skal ha den kvantitativt største andelen av lærestoffet.

Det er neppe mulig å anvende formålsparagrafen som et entydig argument for å vekte kristdommen slik det er gjort i delemne M-RLE 351. Derimot kan det være sakssvarende å bruke læreplanen som et argument. Videre kan de nasjonale retningslinjene for fagene i grunnskolelærerutdanningene også

trekkes inn. De indikerer at det skal legges hovedvekt på kristendomskunnskap i RLE 1 mens det i RLE 2 gis åpningen for en annen vektning. Betingelsen i de nasjonale retningslinjene er at alle fagemner skal være rimelige dekket (se De nasjonale retningslinjene for grunnskolelærerutdanningene 1 – 7 og 5 – 10, 17.1). De mest relevante styringsdokumentene synes dermed å åpne for et visst skjønn når det gjelder vektning, og kan dermed gi en åpning både for å velge en fordypning i kristendomsdelen, men også for en annen fordeling mellom kunnskapsområdene.

Selv om vi som sakkyndige er skeptiske til det valget som er gjort, ser vi at valget kan forsvares, særlig når en ser masterstudiet som helhet og tar med den vekt som delemne *M-RLE 352*, i den justerte utgaven, legger på det globaliserte samfunnet og på flerkulturelle og flerreligiøse perspektivene. Dette delemnet kompenserer nå for noe av det vi har etterlyst i delemne *M-RLE 351*. Videre konstaterer vi at det har skjedd en tyngdepunktsforskyvning mot et barne- og ungdomsperspektiv når det gjelder valg av forskningslitteratur innenfor det religionsdidaktiske området.

Vi er enig i at valget av fordypning i islam i *M-RLE 351* er adekvat og at kunnskap om dennereligionen er vesentlig for lærere som i dag skal undervise i faget RLE. Imidlertid vil vi peke på at delemne *M-RLE 351* bør bearbeides slik at det blir bedre kvalitativ jevnbyrdighet mellom de to valgte trossystemene kristendom og islam. Med det tenker vi på at studier av grunntekster innen begge tradisjonene bør være med, dvs. at et studium av tekster og ulike tolkningstradisjoner også ut fra Koranen og ulike hadiths kvalitativt fordyper og gjør studiet i dette delemnet bredere.

På det grunnlaget som er skissert ovenfor anser vi redegjørelsen fra høgskolen som tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

- Høgskolen bør videreutvikle delemne *M-RLE 351* slik at det blir bedre kvalitativ jevnbyrdighet mellom de to valgte trossystemene kristendom og islam.

4.2.2.d. Studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen

Høgskolen må

- *klargjøre hva som ligger i begrepet fjernstudent, og om disse er heltids- eller deltidsstudenter og om de følger samme studieplan som campus-studentene.*
- *gjøre tydelig rede for arbeids- og undervisningsformer for de studentene som ikke skal ta studiet på campus i Bergen*
- *tydelig beskrive studieturens status i utdanningen for de ulike gruppene*

Vurdering

Høgskolen har fulgt opp disse innvendingene på en god måte og har skissert tilfredsstillende arbeids- og undervisningsformer for alle studenter som knyttes til studiet.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

4.2 2 e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbytte.

Høgskolen må klargjøre om samme eksamens- og vurderingsformer gjelder for både for campus- og fjernstudentene.

Vurdering

Høgskolen har klargjort at det stilles samme krav til campus og fjernstudenter.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

4.2.3 Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Høgskolen må styrke forskningen knyttet til religiøst, livssynsmessig og kulturelt mangfold, liksom til en mer elev-/praksisorientert utdanningsforskning.

Vurdering

Høgskolen har gjort rede for sitt fagmiljø innen interkulturell forståelse og vist til fagpersoner med høy kompetanse og relevant og aktuell forskning innenfor dette feltet og opplyst at disse vil bli knyttet til studiet. Det er også ført opp ny litteratur i delemnene M-RLE 352, 353 og 354 som dekker disse områdene tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

4.3.1 Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse.

Høgskolen må utvikle fagmiljøet knyttet både til undervisning om religiøst og kulturelt mangfold, og til et mer praksis- og elevsentrert religionsdidaktisk forskningsfelt.

Vurdering

Slik det fremgår av vurderingene under foregående punkt, har høgskolen knyttet fagpersoner med høy kompetanse på dette området til masterstudiet.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

4-3 3. Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumentere resultater på høyt nivå.

Høgskolen må produsere mer forskning innen religiøst og kulturelt mangfold, og innen et religionsdidaktisk felt med et praksis- og elevsentrert perspektiv.

Vurdering

Med de endringer og suppleringer som er gjort, og som det er referert til under de to foregående punktene, har høgskolen vist at de oppfyller dette kravet.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

4-4 1. Institusjonen skal ha lokaler, bibliotektenester, administrative og tekniske tjenester, IKT ressurser og arbeidsforhold for studentene som er tilpasset antall studenter og studiet slik det er beskrevet i plan for studiet.

Høgskolen må:

- *klargjøre om det er fjernstudenter som skal knyttes til studiet via en digital læringsplattform og et videokonferansesystem i tillegg til de studentene som knyttes til studiet via det digitale klasserommet*
- *gjøre rede for IKT-ressurser og kompetanse til å gjennomføre det planlagte studiet i forhold til fjernstudenter*

Vurdering

Høgskolen har klargjort hvordan de vil bruke en digital læringsplattform og et egnet videokonferansesystem. Det som er skissert her, synes å være godt egnet til denne arbeidsformen og til å kunne gi studentene tilfredsstillende arbeidsforhold.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

7.1 Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, supplerende informasjon og søkerinstitusjonens kommentar konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler akkreditering av mastergradsstudium i religion, livssyn og etikk (120 studiepoeng) ved NLA Høgskolen.

8 Vedtak

NLA Høgskolen søkte til søknadsfristen 1. februar 2013 NOKUT om akkreditering av et mastergradsstudium i religion, livssyn og etikk. Lærermaster for grunnskolen (120 studiepoeng). De sakkyndige avga sin uttalelse i rapport datert 19. juni 2013, med tilleggsvurdering av 3. september 2013.

NOKUT vurderer at vilkårene i NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 27.01.2011 er fylt, og mastergradsstudium i religion, livssyn og etikk, lærermaster for grunnskolen (120 studiepoeng) ved NLA Høgskolen, akkrediteres. Akkrediteringen er gyldig fra vedtaksdato.

NOKUT forutsetter at NLA Høgskolen fyller de til enhver tid gjeldende krav for akkreditering. I tillegg forventes at NLA Høgskolen vurderer de sakkyndiges merknader og anbefalinger i det videre arbeidet med utvikling av studiet.

For mastergradsstudier som NOKUT akkrediterer, må institusjonen selv søke Kunnskapsdepartementet om rett til å etablere studiet.

9 Dokumentasjon

NLA Høgskolen - søknad om akkreditering av masterstudium i religion, livssyn og etikk. Lærermaster for grunnskolen. Arkivnummer: 13/157-1.

Supplering av NLA Høgskolen - søknad om akkreditering av masterstudium i religion, livssyn og etikk. Lærermaster for grunnskolen. Arkivnummer: 13/157-2 og 13/157-3.

Tilsvar til rapport fra sakkyndig komité - NLA Høgskolen - søknad om akkreditering av masterstudium i religion, livssyn og etikk. Lærermaster for grunnskolen. Arkivnummer: 13/157-13.